

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	<u>453-02-5</u>
Дата	<u>11 / 02</u> 2017 г.

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Закона за потребителския кредит, № 454-01-8, внесен от н.п. Йордан Цонев и група народни представители на 30.01.2014 г. 13⁵¹
Цонев

На заседание, проведено на 6 февруари 2014 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа законопроекта за изменение и допълнение на Закона за потребителския кредит, внесен от н.п. Йордан Цонев и група народни представители.

На заседанието присъстваха представителите на Българската народна банка: Димитър Костов – подуправител, Нина Стоянова – главен юрист; представителите на Министерство на финансите – Людмила Елкова – заместник министър, Цветанка Михайлова – началник на отдел в дирекция „Държавен дълг и финансови пазари“; представителите на Асоциацията на банките в България – Левон Хампарцумян – председател, Елеонора Христофорова – юрисконсулт; представителите на Комисията за защита на потребителите – Иван Бъчваров – главен секретар, Емилия Елчинова – главен директор на Главна дирекция „Контрол на пазара“.

Законопроектът беше представен от г-н Гечев.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за потребителския кредит (ЗПК) цели да оптимизира действащата уредба с оглед гарантиране на правата и интересите на потребителите.

Предлаганите промени са в следните насоки:

1. С предложението се предвижда да бъде разширен обхватът на ЗПК и по отношение на кредити под 400лв. Това се налага, тъй като напоследък зачести практиката на отпускане на „бързи кредити“ до 399лв. при неизгодни и в много случаи неясни условия за кредитополучателите. По отношение на този тип кредити няма да се прилага правото на отказ от кредита, уредено в чл.29, тъй като наличието на това право би обезсмислило и ограничило краткосрочните кредити.

2. Регулиране на таксите

Друг идентифициран проблем са редица такси, свързани с отпускане, обслужване и погасяване на кредита (такса за кандидатстване, такса за одобрение, такса за усвояване на кредита, такса за оценка на имота, годишна такса за управление на кредита, такса за разплащателна сметка, такса за предсрочно погасяване и др.) Целта на таксите е да се покрият административните разходи на банката при предоставяне на определена услуга. Със законопроекта се забранява на банките да събират някои видове такси и комисионни, за които се приема, че са част от дейността на банката

по предоставяне на кредита, а именно – такси и комисионни за действия, свързани с одобрение и усвояване на кредит, както и за неговото управление. Освен това, кредиторът не може да събира повече от веднъж такса и/или комисионна за едно и също действие. Въвежда се изискване вида, размера и действието, за което се събират таксите и комисионните да се описват ясно и точно в договора за кредит.

3. Такса за предсрочно погасяване на кредита

В тази връзка по отношение на ипотечните жилищни кредити се предлага кредиторът да няма право на обезщетение или неустойка при предсрочно погасяване на такъв кредит, когато кредитът е погасен след изтичане на 1 година от усвояването му. Във всички останали случаи кредиторът има право на справедливо и обективно обосновано обезщетение за евентуалните разходи, които са пряко свързани с предсрочното погасяване на кредита, но не повече от 1 на сто върху сумата на предсрочно погасения кредит.

4. Промяна на определението за „Референтен лихвен процент“, като част от определението за „променлив лихвен процент по кредита“. Действащото към настоящия момент определение дава възможност кредиторът да изготвя и променя по всяко време методологията, по която се определя референтния лихвен процент. Това прави референтния лихвен процент непрозрачен, като създава възможност за определянето му на база субективни критерии, както и да бъде променян едностранно от кредитора по всяко време за периода на кредита. С предлаганото определение се предвижда референтния лихвен процент да бъде пазарно определян индекс LIBOR, EURIBOR, SOFIBOR или комбинация от тях и/или индикатори, публикувани от БНБ и Националния статистически институт.

С изменението на чл.33а ясно се разписват правилата за формиране на референтния лихвен процент, като при сключването на договора за кредит, в него ясно са разписани индексите и индикаторите, включени в референтния лихвен процент (в случаите, когато е повече от един индекс), тяхното съотношение и начин на изчисление, както и всички фактори и условия, обуславящи промени в референтния лихвен процент.

5. Регламентира се задължение за кредитора да предостави на кредитополучателя право на избор при сключването на жилищен ипотечен кредит, а именно: дали да сключи договор за кредит, при който при принудително изпълнение банката се удовлетворява изцяло и окончателно до размера на обезпечението или при който при принудително изпълнение кредитополучателят носи отговорността по чл. 133 от Закона за задълженията и договорите, т.е отговаря с цялото си имущество.

С предложените промени се постига по-голяма консистентност с принципите на прозрачност, равнопоставеност, отговорно кредитиране и лоялна конкуренция. Намерен е необходимият баланс между защита интересите на потребителите и стабилността на банковата система.

След представянето на законопроекта се проведе обсъждане, по време на което различните представители на държавни органи и организации изразиха принципната си подкрепа на заложените в него цели и задачи и се

обединиха около становището, че следва да бъдат прецизирани текстовете между първо и второ четене относно: таксата за предсрочно погасяване, определението за референтен лихвен процент, както и да се даде определение на понятието „жилищен ипотечен кредит”.

След дискусията се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: „За” – 10 народни представители, „Въздържали се” – 5, без „Против”.

Въз основа на гореизложеното Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Закона за потребителския кредит, № 454-01-8, внесен от н.п. Йордан Цонев и група народни представители на 30.01.2014 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

ЙОРДАН ЦОНЕВ